

LIKVIDUOJAMA LIETUVOS RESPUBLIKOS VERTYBINIŲ POPIERIŲ KOMISIJA

Valstybės biudžetinė įstaiga, Konstitucijos pr. 23, LT- 08105 Vilnius, tel. (8 5) 272 5091, faks. (8 5) 272 5089, el. p. vpk.info@vpk.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188639917

Lietuvos Respublikos Seimo narei Agnei
Zuokienei
Gedimino pr. 53
01109 Vilnius

2011-12-29
Į 2011-12-08

Nr. 06-1295-(13.01-02)
Nr. 01-3386

DĖL AB BANKO „SNORAS“ PASIRAŠYTŲ SUTARČIŲ

Vertybinių popierių komisija gavo ir susipažino su Jūsų paklausimu dėl pareiškėjos Sigitos Buzienės skundo dėl AB banko „SNORAS“ obligacijų pasirašymo sutarčių.

Atsakydami į Jūsų pateiktus klausimus visų pirma norime paaiškinti, kad informacija investuotojams apie bendrovės, kuri yra laikoma emitentu Vertybinių popierių įstatymo prasme, viešai išleidžiamus vertybinius popierius yra atskleidžiama pagrindiniame dokumente – emisijos prospekte. Vadovaujantis Vertybinių popierių įstatymo (Žin., 2007, Nr. 17-626; toliau - VPI) 7 ir 8 straipsnių nuostatomis, emitentas, siekiantis viešai siūlyti savo vertybinius popierius (akcijas, obligacijas), turi parengti, patvirtinti Vertybinių popierių komisijoje (toliau – Komisija) ir paskelbti viešai vertybinių popierių prospektą. Pagal VPI 8 straipsnio 8 dalį Komisija priima sprendimą dėl prospekto patvirtinimo patikrinusi, ar prospektas išsamus ir atitinka prospekto turiniui keliamus reikalavimus, ar jame pateikta informacija suprantama vidutinio išsilavinimo investuotojui ir nėra prieštaringa. Prospekto patvirtinimas reiškia, kad prospekte pateikta informacija atitinka teisės aktuose nustatytas informacijos pateikimo taisykles, tačiau prospekto patvirtinimas neužtikrina pateiktos informacijos teisingumo ir negali būti laikomas Vertybinių popierių komisijos rekomendacija investuotojams.

VPI 7 straipsnis nurodo, kad „už prospekte pateiktos informacijos teisingumą ir išsamumą yra atsakingas emitentas, garantas, emitento vadovas, valdymo ar priežiūros organai, vertybinių popierių siūlytojas arba asmuo, kuris kreipiasi dėl vertybinių popierių įtraukimo į prekybą reguliuojamoje rinkoje [...]. Kartu turi būti pridėtas atsakingų asmenų patvirtinimas, kad, jų žiniomis, prospekte pateikta informacija atitinka tikrovę ir kad jokia svarbi informacija nėra praleista.“ Šios nuostatos į VPI yra perkeltos įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos

direktyvą 2003/71/EB dėl prospekto [...] ir yra taip pat suprantamos ir taikomos visoje Europos Sąjungoje.

Pažymime, kad visi bankai, įskaitant AB banką „SNORAS“, obligacijų emisijas leidžia pagal Komisijos patvirtintus bazinius prospektus ir prieš kiekvieną platinimą viešai skelbiamas konkrečios emisijos galutines sąlygas (Komisijos netvirtinamos), kuriose nurodomos konkrečios kiekvienos emisijos charakteristikos. Emisijos prospektui yra taikomi Europos Sąjungos 2004 m. balandžio 29 d. Reglamento (EB) Nr. 809/2004 reikalavimai, tarp atskleistinos informacijos nėra prašoma pateikti informaciją dėl valstybėje narėje išleidžiamiems vertybiniais popieriams taikomų/ar netaikomų kompensavimo sistemų, taip pat paminėtina, jog sprendime dėl prospekto patvirtinimo yra aiškiai išskirta, jog prospekto pagrindu išleidžiami skolos vertybiniai popieriai nėra garantuoti.

Vertybinių popierių pasirašymo sutartis tarp emitento ir investuotojo sudaroma vadovaujantis Civilinio kodekso nuostatomis ir iš anksto su Komisija nėra derinama (taip pat nepateikiama Komisijai ir po jos pasirašymo). Suinteresuotoji pusė gali ginčyti sutarties nuostatas teismine tvarka.

Lietuvos Respublikos indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo¹ (toliau – Įstatymas) aiškinimas nėra priskirtas Komisijai, todėl žemiau pateikiame tik savo nuomonę dėl banko prisiimtų įsipareigojimų draustumo.

Įstatymo 3 straipsnio 2 dalis numato, kad įsipareigojimų investuotojams draudimo objektas yra **įsipareigojimai gražinti** investuotojams vertybinius popierius, nesvarbu, kokia valiuta jie yra išreikšti, arba pinigus litais ar užsienio valiuta. Tai reiškia, kad Įstatyme numatyto draudimo objektas yra ne **konkretūs vertybiniai popieriai**, o **įsipareigojimas** juos gražinti investuotojui t.y. draudėjo, teikiančio investuotojui investicines paslaugas, įsipareigojimai gražinti investuotojui priklausančius pinigus ir (arba) gražinti investuotojui priklausančius vertybinius popierius (Įstatymo 2 str. 12 d., 3 str.). Tai reiškia, kad obligacijos nėra Įstatyme numatyto draudimo objektas tuo pačiu jiems netaikoma ir Įstatyme numatyta draudiminė apsauga.

Draudiminė apsauga pradeda galioti įvykus draudžiamajam įvykiui. Įstatymas aiškiai apibrėžia kas laikytina draudžiamuoju įvykiu t.y. Įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad **draudžiamasis įvykis** – bankroto bylos iškėlimas kredito unijai, bankui ar įmonei arba priežiūros institucijos sprendimo dėl poveikio priemonės taikymo ar investicinių paslaugų teikimo nutraukimo priėmimas, kai kredito unija, bankas ar banko filialas negali atsiskaityti su kreditoriais ar kai įmonė ar įmonės filialas yra nepajėgi (nepajėgus) įvykdyti įsipareigojimų investuotojams. Įvykus Įstatyme apibrėžtam draudžiamajam įvykiui investuotojas galėtų tikėtis draudiminės apsaugos. Šiuo atveju svarbu pažymėti ir tai, kad remiantis Įstatymo 9 straipsnio 1 dalimi investuotojas įgyja teisę į

¹ Žin., 2002, Nr. 65-2635.

draudimo išmoką nuo **draudžiamąjį įvykių dieną tik tuo atveju**, jeigu investuotojo vertybinius popierius ir (arba) pinigus draudėjas yra perleidęs arba panaudojęs **be investuotojo valios**. Visais kitais atvejais Įstatyme numatyta draudiminė apsauga negalioja. Tai reiškia, kad teisė į draudimo išmoką neatsiras tuo atveju jei bankas suėjęs terminui negalės išpirkti obligacijų ir/ar indėlių sertifikatų taip pat teisė į draudimo išmoką neatsiranda jei bankrutuojančio banko turto nepakanka įvykdyti įsipareigojimus obligacijų ir indėlių sertifikatų savininkams. Pažymėtina, kad teisė į Įstatyme numatytą draudiminę apsaugą atsiranda tik Įstatyme numatytais atvejais t.y. **investuotojas** įgyja teisę į draudimo išmoką nuo **draudžiamąjį įvykių dieną ir tik tuo atveju**, jeigu investuotojo vertybinius popierius ir (arba) pinigus draudėjas yra perleidęs arba panaudojęs be investuotojo valios (Įstatymo 9 str. 1 d.).

Įvertinę aprašytą situaciją vis tik manytume, jog šiuo atveju darbuotoja, suteikdama klientei paslaugas ir siūlydama pasirašyti obligacijų, turėjo atidžiau ir aiškiau išdėstyti esamas sąlygas (įskaitant ir nurodytą Įstatymo taikymo aspektą), tačiau atsižvelgiant į esamą padėtį - AB banko „SNORAS“ veiklos sustabdymą bei bankroto bylos išskėlimą, šiuo metu Komisija neturi galimybių atlikti išsamesnį tyrimą dėl investicinės paslaugos teikimo ir (ar) nubausti kaltus asmenis.

Patikiname, jog tiek ši situacija, tiek kitos AB banko „SNORAS“ atveju pastebėtos teisinio reglamentavimo bei priežiūros spragos bus įvertintos ir imtasi atitinkamų priemonių.

Likvidatorius

Vilius Šapoka